

saa forffjellige Sider og ere saa indviklede, at jeg ikke forstaaer, hvorledes jeg skulde kunne komme til at opstille det saaledes, at jeg, under Eds Tilbud, kunde sige, at det var fuldkommen rigtigt. Det kan gjerne være, at jeg er for smfkindet, og at mange Andre bedre kunne slaae sig til No med et Tilnærmelsesviis, men jeg tilstaaer, at jeg er bange derfor, og derfor vil jeg blot sige til det kommende Udvalg, eller det Udvalg, der faaer med Loven at gjøre: Skaf os af med det Privilegium, som Loven giver for Selvangivelse; thi det er Synd overfor den menige Befolkning at sætte Præmie derpaa. Det kan nemlig gjerne være, at enkelte Landmænd kunne gjøre Selvangivelse, men jeg veed godt, at den største Deel af vore Standsfæller ikke kan gjøre det, og det er ogsaa næsten urimeligt at forlange det af dem, ikke fordi en Deel af dem jo nok kunne have den Regnedydgtighed, som er nødvendig dertil, men de kunne ikke udfinde deres Indtægt saaledes, at de selv kunne slaae sig til No dermed, og saaledes, at Samfundet kan være tjent dermed. Det kan være denne Tanke, den ærede Minister har havt for Die som Grund til, at han er kommen med sin § 13, der særlig angaaer Landboerne, og det er muligt, vi selv ved tidligere Udtalelser have fremkaldt den. Jeg kan ikke see rettere, end at, dersom vi skulle have en Lov med denne Paragraph, maa jeg frygte meget for den. Jeg troer, at hvis vi komme hjem til vore Standsfæller med en Skattelov af den Natur og med denne Paragraph, kunne de med Rette sige til os: I gjorde vist bedst i ikke at være med der; thi naar vi skulle tage mod en Skattelov som denne, var det dog bedst, at I ikke vare med at paadrage Eder Ansvar for den. Den ærede Minister har faaet endeel Tak, fordi han er kommen frem med denne Procentlov, og Thinget har selv været med til at tvinge ham dertil; men jeg kan ikke takke ham derfor, fordi jeg ikke er dristig ved en Skattelov som denne og har altid været bange for en Procentstat; thi trods alle de Mangler, som der er ved Contingentsystemet, saa er det dog ved et saadant viist, at Staten faaer sine Penge ind; men naar man skal have en Procentstat, kan

jeg ikke være med, naar man vil hænge det paa den, som i mine Dine gjør den uhyggelig. Jeg kan derfor ikke gaae ind paa denne Lov uden med væsentlige Ændringer.

N. Andersen: Jeg antager, at den sidste Udtalelse var foranlediget ved mine Ættringer, og jeg skal derfor dog tillade mig at fremføre nogle Bemærkninger ligeoverfor min ærede Ven, der nu talte. Han forestiller sig det som Noget, der for Mange er umuligt, at opgive sin Indtægt. Det ærede Medlem vil dog indrømme mig, at der neppe er nogen Landmand, der ikke veed, hvormange Tønder Korn han avler. Dernæst vil det ærede Medlem vel indrømme mig, at der neppe er nogen Landmand, som ikke veed — eller kan vide — hvormegen Mælk han i Gjennemsnit maanedlig malker af sit Dvæg; det ærede Medlem vil dernæst indrømme mig, at der neppe er nogen Landmand, uden at han veed, hvormange Creaturer han sælger eller forbruger i Aarets Løb, og hvad de have kostet eller ere værd; det ærede Medlem vil fremdeles indrømme mig, at enhver Landmand kan have et rimeligt Begreb om, hvad hans Behøvelseslættighed er værd, og hvad Indtægt han har af sin Have; denne sidste Indtægt er forøvrigt en af Landmandens mindste. Det ærede Medlem vil endvidere indrømme mig, at naar en Landmand paa denne Maade først har beregnet sin Indtægt med dens fulde Bruttobeløb, saa veed han, hvad han bruger til Saakorn og til Creaturfoder, saavel til Heste som til Kvæg, veed, hvad han svarer i Tiende og andre Afgifter til Stat og Commune, i Rentier af Prioriteter o. s. v., veed, hvormange Folk han holder, og hvad han giver dem i Løn, og der kan jo sættes en Tægt for, hvad Kosten maa regnes til. Han kan dernæst temmelig nær vide, hvad Bedligholdelsen af hans Redskaber og Bygninger koster i Aarets Løb, og han har saa ikke synderlig flere Udgifter af den Slags, som der kan være Tale om at fradrage ved Beregningen over, hvad hans skattepligtige Indtægt er; thi hvad han bruger til at leve for, er netop det, han skal svare Skat af, og det kommer jo ikke til i de ovennævnte Fradrag, ligesaa lidt som hvad han lægger hen. Denne Beregning